

Driftsbudsjettet

Driftsinntekter

Kommunens generelle driftsinntekter er de inntektene som kommunestyret skal disponere bruken av i budsjett og økonomiplan.

Driftsinntekter

Hele 1 000

	Revidert 2021	Budsjett 2022	Økonomiplan		
			2023	2024	2025
▶ Rammetilskudd	956 372	955 325	967 100	975 835	991 235
▶ Inntekts- og formuesskatt	994 720	1 031 030	1 031 030	1 031 030	1 031 030
Eiendomsskatt	131 963	137 822	137 524	138 064	138 604
▶ Andre generelle driftsinntekter	72 720	63 288	61 942	61 413	61 944
Sum driftsinntekter	2 155 775	2 187 465	2 197 596	2 206 342	2 222 813

Rammetilskuddet

Rammetilskuddet består av flere ulike tilskudd og omfordelingsordninger. Hovedelementet i rammetilskuddet er innbyggertilskuddet. Alle kommunene får et likt tilskudd per innbygger. Innbyggertilskuddet utgjør 832,8 mill. kroner for Molde kommune i 2022.

Videre blir dette tilskuddet omfordelt gjennom utgiftsutjevningen. Her får kommunene justert rammetilskuddet etter beregnet utgiftsbehov i egen kommune. Det betyr at kommuner med lavere behov for kommunale tjenester enn gjennomsnittskommunen, får et trekk gjennom utgiftsutjevning. For Molde kommune er anslått utgiftsnivå større enn i gjennomsnittskommunen. Vi får dermed økt rammetilskuddet med 23,4 mill. kroner i 2022. En økning på 1,2 mill. kroner fra i fjor.

Satsen på innbyggertilskudd er redusert etter antall elever som går i private eller statlige skoler. Dette er elever som ikke går i den kommunale grunnskolen og gir kommunene lavere utgifter. Siden det er til dels stor variasjon mellom kommunene, blir det feil å gi et likt trekk per innbygger. Korreksjonsordningen justerer derfor trekket slik at hver kommune blir trukket riktig beløp basert på antall elever i egen kommune som går i privat eller statlige skoler. Molde kommune har fått et trekk som er 10,0 mill. kroner for stort, og kompenseres for dette.

Noen enkeltsaker egner seg ikke til å fordele basert på innbyggertall. Disse blir fordelt etter egne nøkler eller særskilt fordeling. Molde kommune har tre saker som blir utbetalt med særskilt fordeling i 2022: inndelingstilskuddet på 43,8 mill. kroner, tilskudd til helsestasjon og skolehelsetjenesten med 5,5 mill. kroner og 4,1 mill. kroner til barnevernsreformen. Samlet sett 53,4 mill. kroner.

Inntektsgarantiordningen skal sikre at ingen kommuner får en for brå nedgang i sine inntekter. Ordningen finansieres med et likt trekk per innbygger. Det er med andre ord en omfordelingsordning. Molde kommune får ikke kompensasjon gjennom denne ordningen, men må bidra til finansieringen av den med 1,5 mill. kroner.

Regionsentertilskuddet er på 5,6 mill. kroner og går til kommuner som har slått seg sammen og som har mer enn 8 000 innbyggere.

Til slutt tildeler Statsforvalteren skjønnstilskudd. Molde kommune får 0,8 mill. kroner i 2022.

Samlet sett får Molde kommune et rammetilskudd på 924,4 mill. kroner i 2022.

Inntekts- og formueskatt

Anslaget på skatteinntekter er det mest usikre når det gjelder kommunenes inntekter i forslag til statsbudsjett. Det er alltid knyttet noe usikkerhet til det samlede, nasjonale skatteanslaget. For det andre er usikkerhet knyttet til folketallsutviklingen fram mot årsskiftet, som blir brukt som grunnlag for inntektsutjevningen.

Skatteanslaget i forslag til statsbudsjett baserer seg både på nytt anslag for 2021 og videre et anslag for utvikling i skatteinntektene i 2022. For 2022 er det anslått at skatteinntektene vil øke mye. Det baserer seg på en forventet lønnsvekst på 3,0 prosent og forventet sysselsettingsvekst på 1,4 prosent. Målet om at skatteinntektene skal være 40 prosent av sektorens samlede inntekter betyr at skatteøren for kommune justeres ned fra 12,15 til 10,95 prosent.

Når anslag på skatteinntektene for den enkelte kommune blir beregnet, tas det utgangspunkt i skatteinngangen til den enkelte kommune fra 2020. Skatteinntekter per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet var i 2020 på 93,5 prosent for Molde kommune. Til slutt blir befolkningsandelen per 1. januar 2020 lagt til grunn. Endelige skatteinntekt vil være avhengig av faktiske skatteinntekter i Molde kommune i 2022, skatteinntektene samlet for landet og folketallet per 1. januar 2022. Dette er tre ukjente størrelser som må anslås. Molde kommune har ikke hatt noen endring i folketallet første halvår i 2021. Landet har hatt en vekst. Dette indikerer at skatteanslaget for 2022 i forslag til statsbudsjett kan være for positivt for Molde kommune. Skatteprosenten til Molde kommune vil også være viktig. Skattetall for de første to tertialene i 2021 viser en høyere skatteprosent for Molde kommune. Dersom denne utviklingen fortsetter, vil det gi økte skatteinntekter for Molde.

Med tro på at folketallet holder seg ut året, og at den positive utviklingen i egen skatteinngang fortsetter i 2022, legges det inn en økt skatteinntekt på 1,6 mill. kroner i forhold til anslag i statsbudsjettet. Det viderefører praksis som ligger inne i gjeldende økonomiplan.

Eiendomsskatt

Kommunestyret bestemmer selv nivået på eiendomsskatten. Dette gjøres gjennom det årlige eiendomsskattevedtaket. De generelle reglene sier at dette vedtaket skal bestemme den generelle promillesatsen og promillesatsen for privat- og fritidsboliger. Den generelle promillesatsen kan maksimalt være på 7 promille. Denne vil gjelde for næringseiendommer, kraftanlegg og oppdrettsanlegg. For privat- og fritidsboliger er den maksimale tillatte promillesatsen 4 promille.

I tillegg til vedtak om promille skal også regler og grunnlag for taksering, bunnfradrag og eventuelle fritak vedtas i det årlige eiendomsskattevedtaket.

I forbindelse med kommunesammenslåingen er det innført særskilte regler for harmonisering av eiendomsskatten i sammenslåtte kommuner. Disse reglene sier at eiendomsskatten skal harmoniseres jevnt fram til 2023. Molde kommunestyre gjorde vedtak om dette i sak 53/20. Her ble det lagt opp til at Molde kommune skulle harmonisere begge promillesatsene til 3,6 promille i 2023. Dette innebærer at det ikke er mulig å øke promillesatsen før i 2024. Promillesatsene i 2022 må følge harmoniseringen som allerede er vedtatt, og i 2023 får kommunen harmonisert eiendomsskatten ved at alle eiendommer i kommune får en promillesats på 3,6.

For 2022 var det i økonomiplanen budsjettert med 124,8 mill. kroner. I og med at det er nye takster for alle eiendommer i kommunen, ble det for budsjett 2021 og i økonomiplanperioden lagt inn en forventning om at det ville komme inn klager på verditakstene. Det ble lagt inn en usikkerhetsmargin som reduserte eiendomsskatteinntektene med 10 prosent. I budsjettrevisjonen i juni 2021 (sak 48/21) ble inntekter fra eiendomsskatten for 2021 økt med 7,1 mill. kroner og i rammesaken ble inntektene ytterligere økt med 7,1 mill. kroner. Nytt anslag for inntektene for 2022 er 137,8 mill. kroner når det er tatt hensyn til volumøkningen og fjernet usikkerhetsmarginen.

Andre generelle driftsinntekter

Havbruksfondet

For å drive oppdrett av laks og regnbueørret kreves det tillatelse. Nye tillatelser tildeles fra staten mot vederlag. Fra 2022 vil kommunene få 40 prosent av salgsinntektene fra ny kapasitet, fordelt gjennom Havbruksfondet. I tillegg vil kommunene få inntekter fra en produksjonsavgift som vil ligge på rundt 500 mill. kroner årlig. Det budsjetteres med 7,2 mill. kroner fra Havbruksfondet i 2022. Molde kommune har ca. 0,52 prosent av total biomasse oppdrett. Det gir 2,6 mill. i forventet produksjonsavgift. Resten av budsjettposten er salg av nye tillatelser og er budsjettert med 4,6 mill. kroner. Denne delen av budsjettposten er usikker da den er styrt av etterspørselen etter nye tillatelser.

Integreringstilskudd

Kommuner som bosetter flyktninger, får et eget integreringstilskudd som skal gjøre kommunene i stand til å bosette og integrere flyktningene på en god måte. Satsene for tilskuddet blir bestemt i statsbudsjettet. Videre er det antall flyktninger innenfor den femårige integreringsperioden som avgjør størrelsen på tilskuddet

Antall flyktninger i Norge og antall bosettinger i Molde kommune har blitt kraftig redusert de siste årene. I 2017 var tilskuddet på 108,5 mill. kroner (for tidligere Molde kommune) og for 2021 ble det budsjettert til 41,7 mill. kroner.

For 2022 er det budsjettert med et samlet integreringstilskudd på 28,9 mill. kroner.

I budsjettet er det lagt til grunn at kommunen skal bosette 35 nye flyktninger, i tillegg til de som per i dag er inne i ovennevnte 5 års periode.

Nedgangen i tilskudd blir i all hovedsak svart ut ved at budsjetttrammen til flyktningtjenesten reduseres tilsvarende. Men en andel av integreringstilskuddet går til å finansiere andre tjenester i kommunen som flyktningene benytter seg av. Denne andelen blir redusert med 1,9 mill. kroner, ned til 4,2 mill. kroner, i 2022 og påvirker dermed balanseringen av kommunens øvrige budsjett.

Konsesjonsavgift – kraftfondet

Kommunen mottar en konsesjonsavgift knyttet til konsesjoner gitt etter vassdragsreguleringsloven eller industrikonsesjonsloven. Det betyr at kommunen mottar en avgift fra kraftanlegg. Beløpet på avgiften

fastsettes av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). For 2022 er beløpet 9,5 mill. kroner. Dette beløpet settes av til bundet fond (kraftfondet).

Konsesjonsavgiftene blir justert hvert femte år (prisjustert). Det er skilt mellom konsesjoner gitt før og etter 1959. Neste justering vil skje i 2024 (konsesjoner gitt etter 1959) og 2025 (konsesjoner gitt før 1959). Det er ikke lagt inn et anslag på økningene i økonomiplanen, men både konsesjonsavgift (inntekt) og avsetning til kraftfondet (utgift) vil bli justert tilsvarende opp i 2024 og 2025.

Naturressursskatt

Dette er en skatt som tilfaller kommuner som har større vannkraftverk. I forslag til statsbudsjett ligger dette inne i anslaget for samlede skatteinntekter for kommunen. Men i budsjett- og regnskapsoppstillingene er dette en inntekt som skal defineres under posten «andre generelle driftsinntekter». Det er budsjettert med en naturressursskatt årlig på 11,2 mill. kroner fram til 2025. Skatteanslaget er redusert tilsvarende.

Rentekompensasjon – Husbanken

Kommunen mottar rentekompensasjoner fra Husbanken knyttet til tidligere gjennomførte investeringer. I hovedsak er rentekompensasjonen knyttet til omsorgsboliger og sykehjem, men det er også noe knyttet til skolelokaler. Det budsjetteres med en inntekt på 6,5 mill. kroner i 2022.

Driftsutgifter

Driftsutgifter

Hele 1 000

	Revidert	Budsjett	Økonomiplan		
	2021	2022	2023	2024	2025
Sentraladministrasjon	91 545	98 106	95 589	93 989	95 089
Oppvekst, kultur og velferd	841 401	843 247	815 704	813 839	801 893
Helse og omsorg	836 443	873 744	883 047	897 326	915 943
Teknisk, plan, næring og miljø	47 569	53 393	49 398	44 574	44 574
Fellesområde og samarbeid som inngår i Molde kommune	-28 591	-34 335	-27 094	-27 156	-27 087
► Overføringer til foretak, fellesråd og selskap	257 808	288 621	303 969	308 378	308 475
Sum driftsutgifter	2 046 175	2 122 776	2 120 613	2 130 950	2 138 887

Det er kommunestyret som disponerer bruken av de generelle driftsinntektene. Det skjer gjennom bevilgning av rammer til sektorer og selskaper. Gjennom økonomireglementet er bevilgning ned til den enkelte enhet delegert til de tre sektorutvalgene.

For sentraladministrasjon og de to fellesområdene fellesutgifter og samarbeid som inngår i Molde kommune og inntekter og finans, har kommunedirektøren fordelingsfullmakt. For budsjettområdet overføring til foretak, fellesråd og selskaper er det kommunestyret selv som vedtar de enkelte budsjetttrammene.

Budsjetttrammene for 2022 er bygd fra gjeldende økonomiplan med de endringer som har kommet i revidert budsjett 2021 og rammesaken (sak 16/21). Videre er budsjetttrammer for 2022 korrigeret for

forventet lønns- og prisvekst på 2,5 prosent slik at det er en reel videreføring av budsjetttrammene. Rammene er så justert med endringer som ligger inne i forslag til statsbudsjett og forslag til endringer kommunedirektøren har lagt inn.

Prioriteringene og nærmere forklaring på den enkelte sektor kan du lese om under tjenesteproduksjon.

Om rammetabellene

Rammetabellene har tidligere år vært slik at utgående ramme ett år har vært inngående ramme neste år. En varig styrking har da ligget med beløp ett år, og årene etter ligger det inne gjennom inngående ramme. I årets budsjett er rammetabellene bygd opp slik at inngående ramme hvert år er inngående ramme 2021. Da vil en varig styrking ligge med beløp hvert år. Denne endringen gjør at alle tabeller i dokumentet kan leses på samme måte. En og en kolonne fra topp til bunn.

Rammetabellene er delt inn i fem kategorier:

1. Opprinnelig ramme 2021
2. Tekniske justeringer
3. Prioriteringer og konsekvenser av statsbudsjettet
4. Egne prioriteringer
5. Rammetrekk

Der tekniske justeringer inneholder lønns- og prisvekst og endringer uten prioriteringer i seg, slik som flytting av oppgaver fra en sektor til en annen. Egne prioriteringer er de styrkinger og reduksjoner som er lagt inn på den enkelte enhet, dette er en kombinasjon av det som har ligget inne i tidligere økonomiplaner, tidligere vedtak og kommunedirektørens forslag til prioriteringer. Rammetrekk kan sees på som et effektiviseringskrav til sektoren, sektoren får mindre penger men det er i utgangspunktet ingen oppgaver som har falt bort.

Finansinntekter og finansutgifter

Finansinntekter

Hele 1 000

	Revidert	Budsjett	Økonomiplan		
	2021	2022	2023	2024	2025
► Renteinntekter	38 073	69 600	89 725	97 678	101 624
Utbytter	7 225	12 300	12 300	12 300	12 300
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	4 480	4 900	4 900	4 900	4 900
Sum finansinntekter	49 778	86 800	106 925	114 878	118 824

Renteinntekter

Renteinntekter utgjør 69,6 mill. kroner i 2022. 59,3 mill. kroner av dette er konserninterne renteinntekter som Molde eiendom KF og Molde vann og avløp KF betaler til Molde kommune. Denne posten henger derfor tett sammen med renteutgifter, der vi betaler denne renteinntekten videre til kommunens

långivere. I posten inngår også renteinntekter på startlån og inntekter på beløp stående inne på konsernkontoen.

Utbytter

Det legges inn et forventet aksjeutbytte på 12,3 mill. kroner fra Istad AS årlig. I fjorårets budsjett og tilhørende økonomiplan ble det lagt inn en forventning om 12,7 mill. kroner i utbytte. Dette tilsvarte en årlig avkastning på 7 prosent av bokført egenkapital i selskapet. Dette i tråd med vedtak i sak 43/20 - strategi for Molde kommunes eierskap i Istad AS. I 2021 ble det utbetalt et utbytte på 7,2 mill. kroner til Molde kommune fra Istad AS. Forventet utbytte videreføres i tråd med sak 43/20 i budsjettet for 2022 og i økonomiplanperioden. Dette er estimert til 12,3 mill. kroner årlig.

Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler

Ved inngangen av 2022 er det forventet at Molde kommune har 112,0 mill. kroner plassert til ekstern forvaltning. Verdiendringen gjennom året skal føres som inntekt eller utgift i kommunens driftsregnskap. I budsjettet er gjennomsnittlig avkastning på 4,4 prosent lagt til grunn. Dette er gjennomsnittlig avkastning de siste 14 årene og utgjør en inntekte på 4,9 mill. kroner årlig.

Hvor mye kommunen kan eie i finansielle omløpsmidler er begrenset av finansreglementet. Dersom disposisjonsfond eller ubundet investeringsfond blir vesentlig redusert, vil det utløse krav om å selge seg ned i finansielle omløpsmidler. Ved et nedsalg vil avkastningen til kommunen bli tilsvarende redusert.

Finansutgifter

Hele 1000

	Revidert 2021	Budsjett 2022	Økonomiplan		
			2023	2024	2025
Renteutgifter	46 091	78 097	102 488	113 504	116 949
Avdrag	50 777	52 424	55 746	60 600	59 095
Sum finansutgifter	96 868	130 521	158 234	174 104	176 044

Renteutgifter

Renteutgifter utgjør 78,1 mill. kroner. 59,3 mill. kroner av dette er innbetaling av konserninterne renter, mens 15,9 mill. kroner er knyttet til lån i Molde kommune. Renteutgifter på startlån inngår også her. Rente utgiftene øker svært mye i perioden til 116,9 mill. kroner. Dette skyldes delvis en økning i lånegjeld, men mest en økning i rentesatsen. Renten som er lagt til grunn i budsjettet er 1,68 prosent i 2022, 2,07 prosent i 2023, 2,21 prosent i 2024 og 2,27 prosent i 2025.

Avdrag på lån

Avdragene her viser kun avdragene i Molde kommune. Molde kommune tar også opp lån til de kommunale foretakene og til startlån. Avdragene i foretakene føres som en finansutgift i foretakenes driftsregnskap, og både som en inntekt og utgift i kommunens investeringsregnskap. Mottatte avdrag og betalte avdrag knyttet til Husbanken føres også i investeringsregnskapet og inngår derfor ikke her.

Reelt sett skal Molde kommune bli belastet med egne avdrag og avdrag til formålsbygg i Molde eiendom KF. Avdrag til formålsbygg blir dekt gjennom en overføring til Molde eiendom KF knyttet til konserninterne finansutgifter. Legges avdragene som ligger her til, vil avdragene som skal dekkes av

Molde kommune øke fra 124,3 mill. kroner i 2021, til 134,6 mill. kroner i 2022. I 2025 vil avdragsbelastningen øke til 148,5 mill. kroner. En økning på 24,2 mill. kroner.

Avsetning og bruk av fond

Hele 1000

	Revidert	Budsjett	Økonomiplan		
	2021	2022	2023	2024	2025
Overføring til investering	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-12 565	-11 466	-10 214	-11 466	-11 466
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-39 945	498	-5 460	5 300	-5 240
Dekning av tidligere års merforbruk					
Sum bruk/avsetning av fond	-62 510	-20 968	-25 674	-16 166	-26 706

Overføring til investering

Det budsjetteres med en overføring av driftsmidler til investering på 10,0 mill. kroner årlig. Beløpet skal settes av til ubundne investeringsfond for å dekke egenkapitaltilskudd til Molde kommunale pensjonskasse (MKP). Egenkapitaltilskudd er en investeringsutgift, men kan ikke finansieres av lånemidler. Derfor må det overføres midler fra driftsbudsjettet for å unngå å tappe ubundet investeringsfond. Dersom ubundet investeringsfond blir tappet, må kommunen selge unna de finansielle omløpsmidlene som er plassert i aksjer og fond.

Dersom kommunen ikke betaler inn egenkapitaltilskudd, må MKP finansiere nødvendig beløp over pensjonspremierregningen til kommunen. Deretter må MKP betale skatt av overskuddet, før egenkapitalen kan styrkes. I tillegg må kommunen betale arbeidsgiveravgift på betalt premieinnbetaling. Med andre ord gir dette en innsparing i driftsbudsjettet som er større enn 10,0 mill. kroner.

Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond

Kraftfondet

Kommunens inntekter fra konsesjonsavgiften avsettes i sin helhet til kraftfondet. Kraftfondet gir tilskudd til tiltak som kan fremme næringslivet og trygge bosettingen i tidligere Nettet kommune.

Næringsfond

Det avsettes 2,0 mill. kroner årlig til et nytt næringsfond i tråd med budsjettvedtaket for 2021. Det ble her vedtatt at det skulle settes av 2,0 mill. kroner årlig til et næringsfond med bakgrunn i at kommunen får inntekter fra Havbruksfondet.

Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond

I økonomiplanen 2021-2024 var det budsjettet med bruk av 14,6 mill. kroner i 2023 og 1,6 mill. kroner i 2024. I budsjett 2022-2025 er det nå foreslått å bruk 0,5 mill. kroner i 2022, avsette 5,5 mill. kroner i 2023, bruke 5,3 mill. kroner i 2024 og avsette 5,2 mill. kroner i 2025. Nedgangen i bruk av fond i 2023 skyldes i hovedsak at Årølia skole ikke tas i bruk før høsten 2023 og at kostnaden knyttet til helseplattformen blir lavere enn forutsatt.